

A reformkor és a forradalom kora (1820-1849)

Az 1825-27-es országgyűlés

- 1812-ben I. Ferenc feloszlatta az országgyűlést →rendeletekkel kormányzott
- 1825-ben újra összehívta az országgyűlést –1825-27
- Oka: a 20-as években a Szent Szövetség elleni 1. forradalmi hullám
- A nemesség tiltakozása az abszolutisztikus kormányzás ellen
- Az országgyűlésen a nemesség sérelmeinek orvoslását akarta, pl. adó- és újoncmegszavazás, a magyar nyelv művelése, gazdaságpolitika elleni tiltakozás
- Legfontosabb képviselő: Felsőbüki Nagy Pál
- Beszéde hatására Széchenyi István birtokainak 1 évi jövedelmét ajánlotta fel az Akadémia céljaira

- Az országgyűlés eredményei:
 - az Akadémia létrehozása
 - a király megígérte, hogy 3 évente összehívja az OGY-t
 - az ogy. megkapta az adó-és újoncmegszavazás jogát
 - a törvényeket 2 nyelven kell írni (latinul és magyarul)
 - Széchenyi fellépése – a reformok bevezetését sürgette

Széchenyi István (1791-1860)

- 1791-ben született Bécsben arisztokrata családban
- Apja: Széchényi Ferenc (Nemzeti Múzeum, könyvtár)
- Anyja: Festetich Júlia (Festetich György nővére)
- Iskolái után huszártiszt lett
- 1809-től részt vett a napóleoni háborúkban, 1826-ig a hadsereg tisztje
- Sokat utazott (pl. Angliába) → ráébredt Magyarország elmaradottságára
- Nagy hatással volt életére Wesselényi Miklóssal 1821-ben kezdődő barátsága

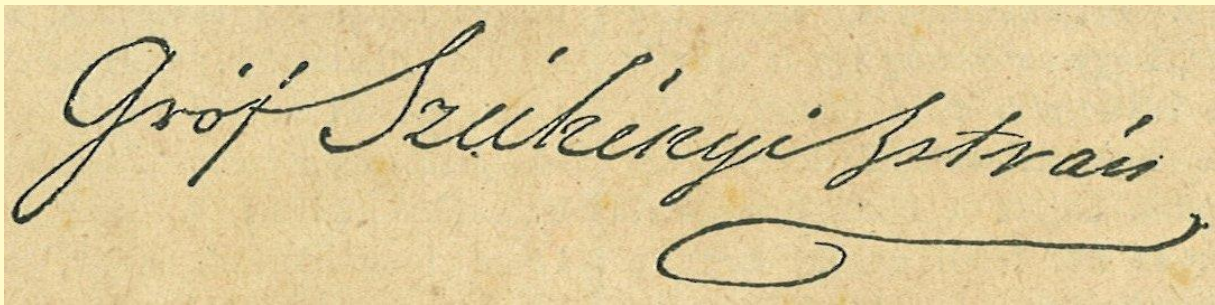

Széchenyi felajánlása az alsótáblán

- Budapestet (a névalak is tőle származik) az ország gazdasági és szellemi központjává akarta emelni
 - Saját gazdálkodásában tapasztalta, hogy a hazai modernizáció legfőbb akadálya a tőkehiány és a kötött földbirtok.
- 1830-ban jelent meg korszakos jelentőségű műve a **Hitel**
- reformok útján akarta megvalósítani a kapitalista fejlődést
 - először a mezőgazdaságban, amihez hitel kell
 - ennek akadálya: az ősiség törvénye
 - ehhez kötődően írt a jobbágyfelszabadításról is
 - a nem nemesek birtokszerzési jogát és a céhek felszámolását követelte
 - a fejlődést reformok útján, a főnemesség segítségével képzelte
 - nem akart szakítani a Habsburgokkal

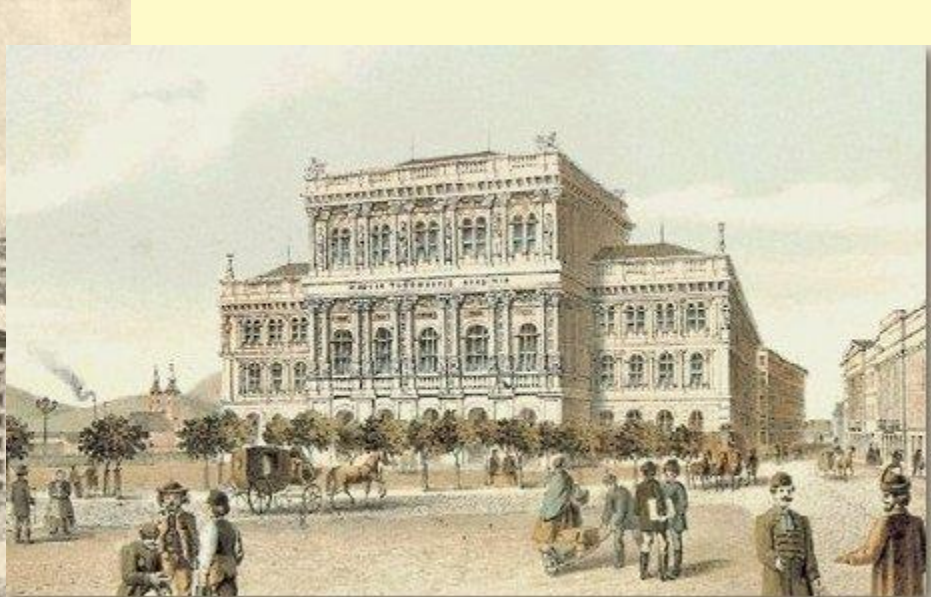
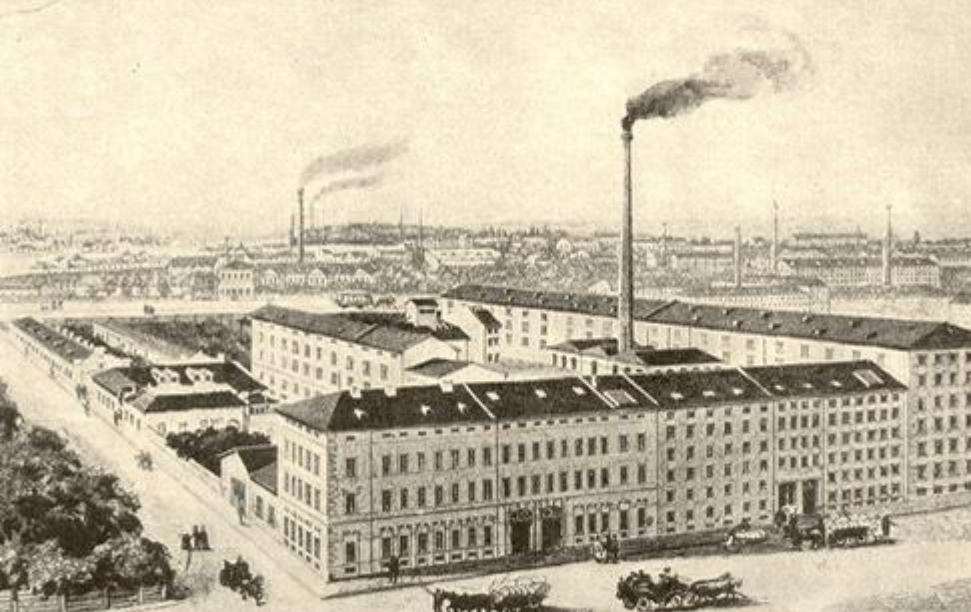
- a Hitelt négyszer adták ki
- a főnemesség ellenezte a reformokat
 - Dessewffy József „A Hitel című munka taglalatja” művében bírálta Széchenyit
- erre válaszul 1831-ben Széchenyi megjelenteti a Világ (világosság), majd 1833-ban a Stádium című művét
- a Kossuth szerkesztette Pesti Hírlap Habsburg-ellenes vonalát veszélyesnek tartotta, ekkor (1841) írta A Kelet népe című röpiratát

Gróf Széchenyi István

Széchenyi gyakorlati tevékenysége

- Angliát tekintette mintaképnek
- több gazdasági vállalkozást szervezett
 - pl. Duna Gőzhajózási Társaság
 - Pesti József Hengermalom (gőzzel hajtott)
 - Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
- irányította az Al-Duna szabályozást (Vaskapu)
- irányította a Tisza szabályozás előkészületeit
- a hajógyár, a téli kikötő létesítésében nagy szerepe volt
- oroszánrésze a Lánchíd építésének megkezdésében
- meghonosította hazánkban a selyemhernyó tenyésztést
- 1822-ben rendezett először lóversenyeket (első könyve: Lovakrul, 1828-ban)
- Pozsonyban kaszinót szervezett, amely a pesti Nemzeti Kaszinó elődje volt

H I T E L.

IRTA

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN.

PESTEN

PEPÁROZAJ TRATTNER J. M. ES KÁROLYI ISTVÁN
KÖNYVNYOMTATÓ-INTÉZETÉBEN.

1830

VILÁG

VAGY IS

FELVILÁGOSÍTÓ TÖREDÉKEK

NÉMI HIBA S ELŐÍTÉLET ELIGAZÍTÁSÁRA

IRTA

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

PESTEN,

FÜSKÖTI LANDNER NYOMTATÓ-INTÉZETÉBEN

1831.

STADIUM

IRTA

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

1831-BEN

KIADTA

Z * * * *

1833-BEN

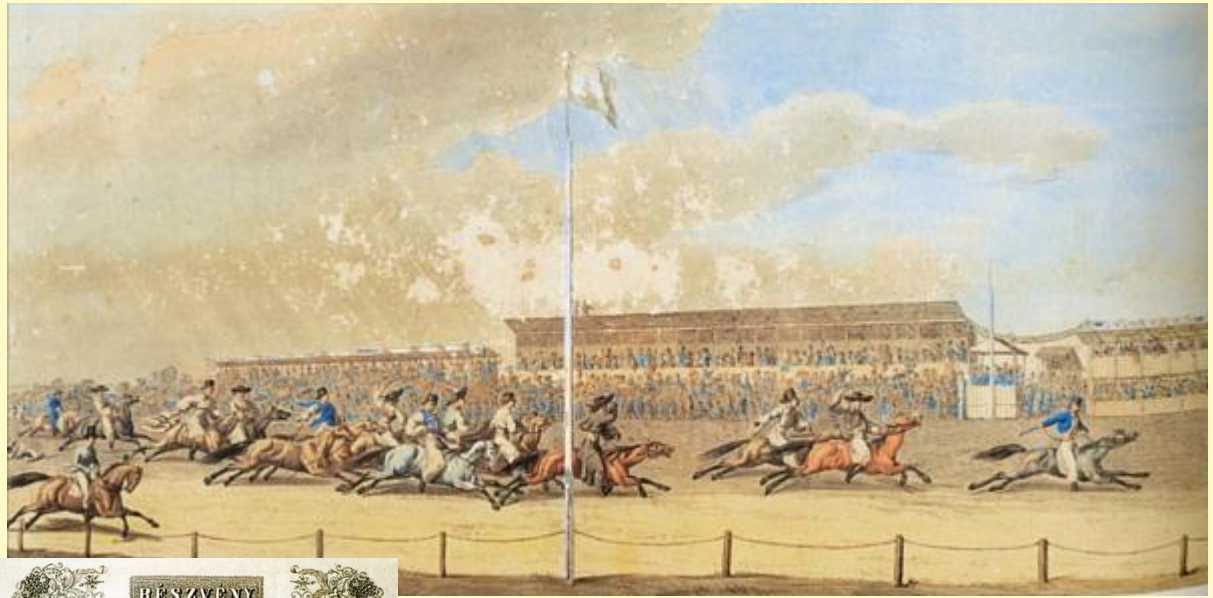
I. RÉSZ.

LIPCSÉBEN, 1833

WIGAND OTTONAL

- 1848-ban a Batthyány-kormányban közlekedésügyi miniszter
- a fegyveres harc miatti félelme miatt elmegyógyintézetbe került
- az ötvenes évek második felében nyerte vissza alkotóerejét
- 1859-ben adták ki a Bach-rendszer bírálatáról írt „Ein Blick...” című művét
- a rendőri zaklatások megviselték beteg idegrendszerét
- 1860. április 7-8-án öngyilkos lett Döblingben

A pesti kaszinó épülete

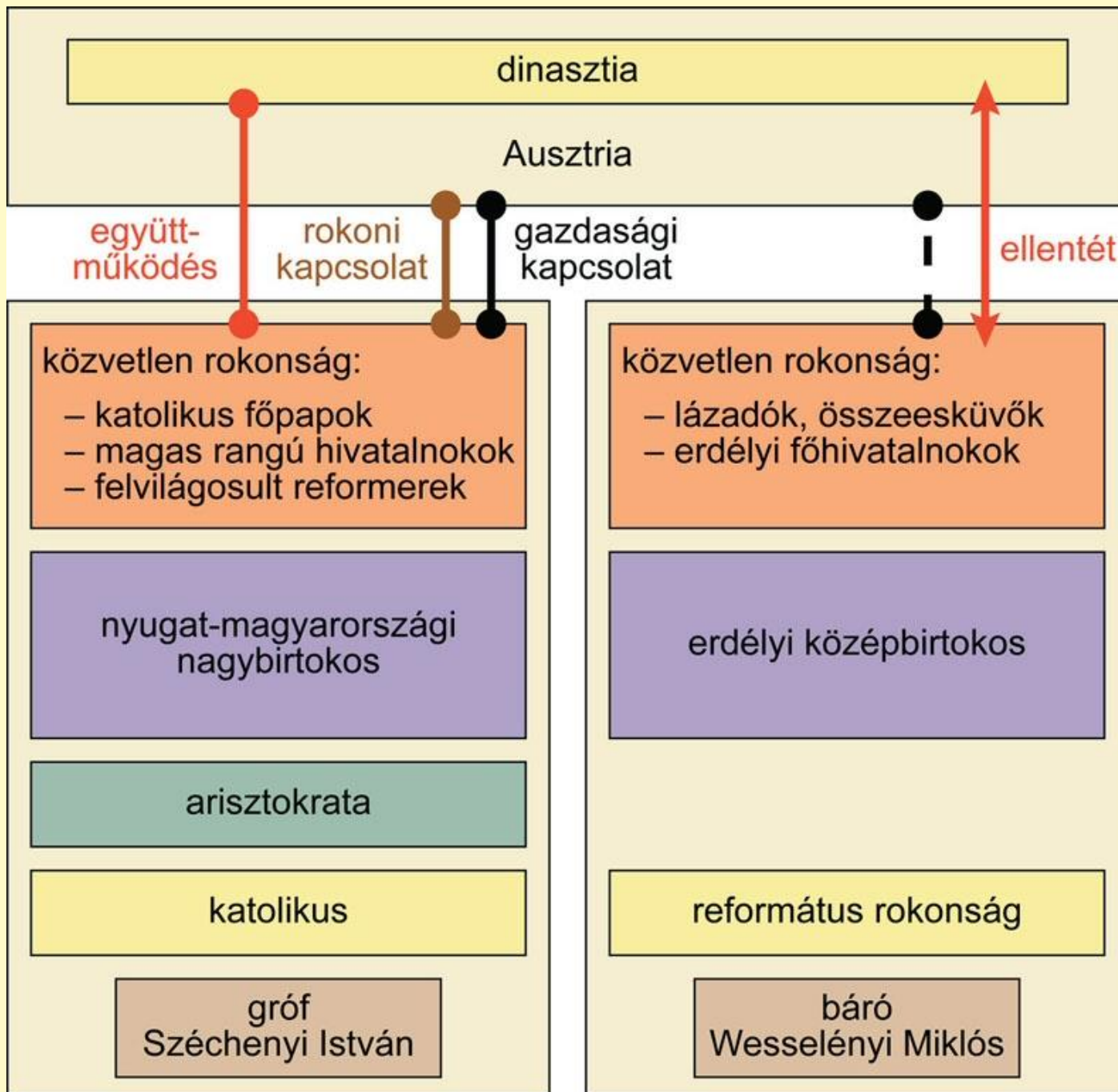
Széchenyi és Wesselényi

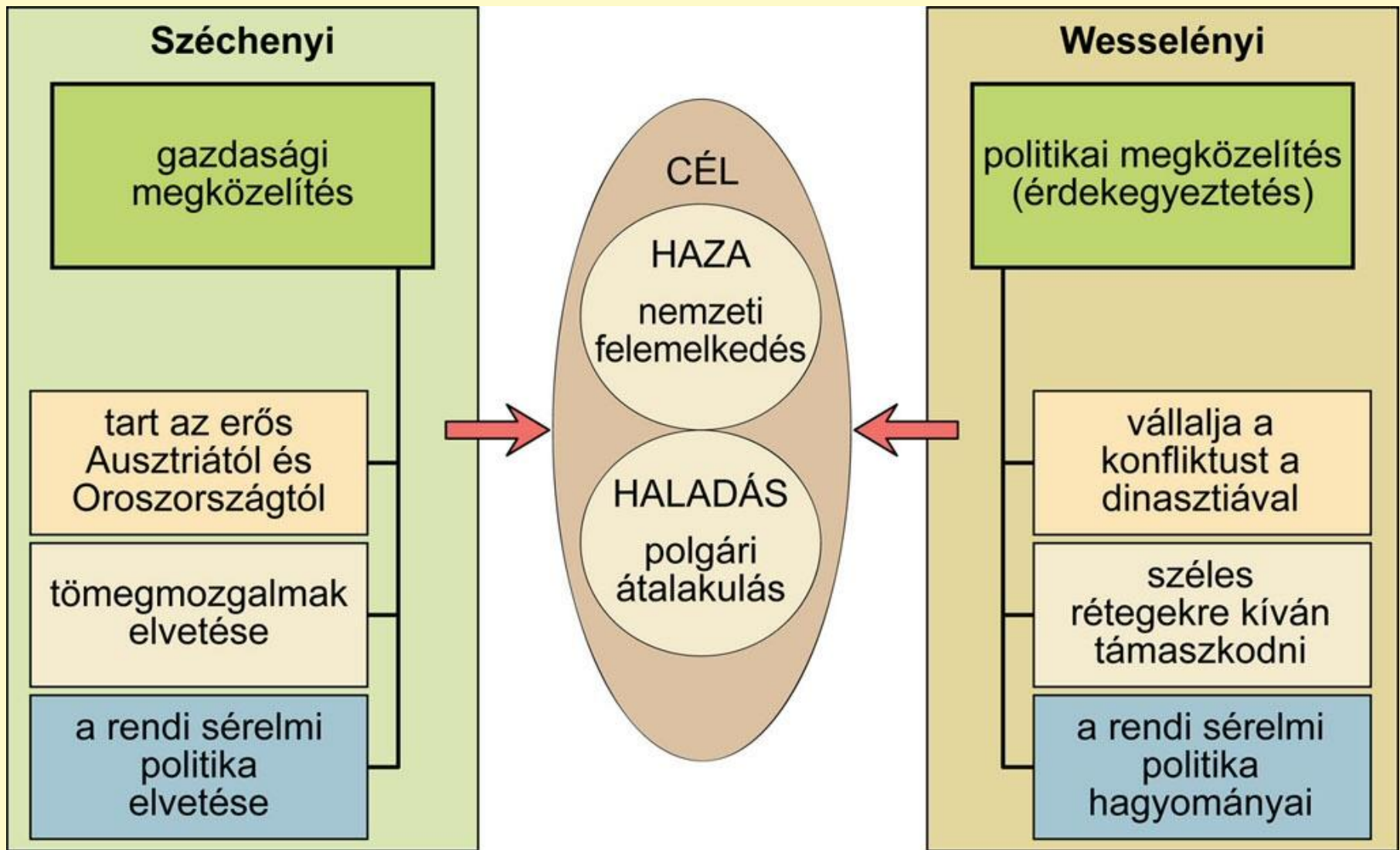
- Széchenyi katonaként ismerte meg az erdélyi arisztokratát, Wesselényi Miklóst
- a család hagyományai a rendi függetlenségi mozgalmakhoz kötődtek
- együtt járták be Nyugat-Európát
- Széchenyi a nemzeti eszméhez és hagyományokhoz, Wesselényi a nyugati eszmeáramlatokhoz, a liberalizmushoz került közel

báró Wesselényi Miklós (1796-1850)

- a **Balítéletekről** című reformprogramja 1831-ben íródott, de a cenzúra miatt csak 2 évvel később jelenhetett meg
- politikai oldalról közelítette meg a problémákat – a rendi ellenállást akarta a reformok mellé állítani
- a kormányzattal való szembenállást is vállalta
- a nemesség és parasztság összefogását sürgette
- **szabályozott örökváltságot** akart
- Széchenyivel mindketten polgári reformokat sürgettek, de az út tekintetében nem értettek egyet
- a reformok hívei egyre inkább Wesselényi és az ő programját követő Kölcsey, Deák, Kossuth mellé álltak

A reformkor kibontakozása

A reformeszmék elterjedése

- Külpolitikai és belpolitikai viszonyok is ösztönözték
 - külpolitikai:
 - a liberalizmus és nacionalizmus elterjedése
 - a Szent Szövetség elleni 2. Forr. hullám
 - belpolitikai:
 - 1830. – a Hittel megjelenése
 - a kaszinók létrejötte
 - 1831-es felvidéki parasztfelkelés

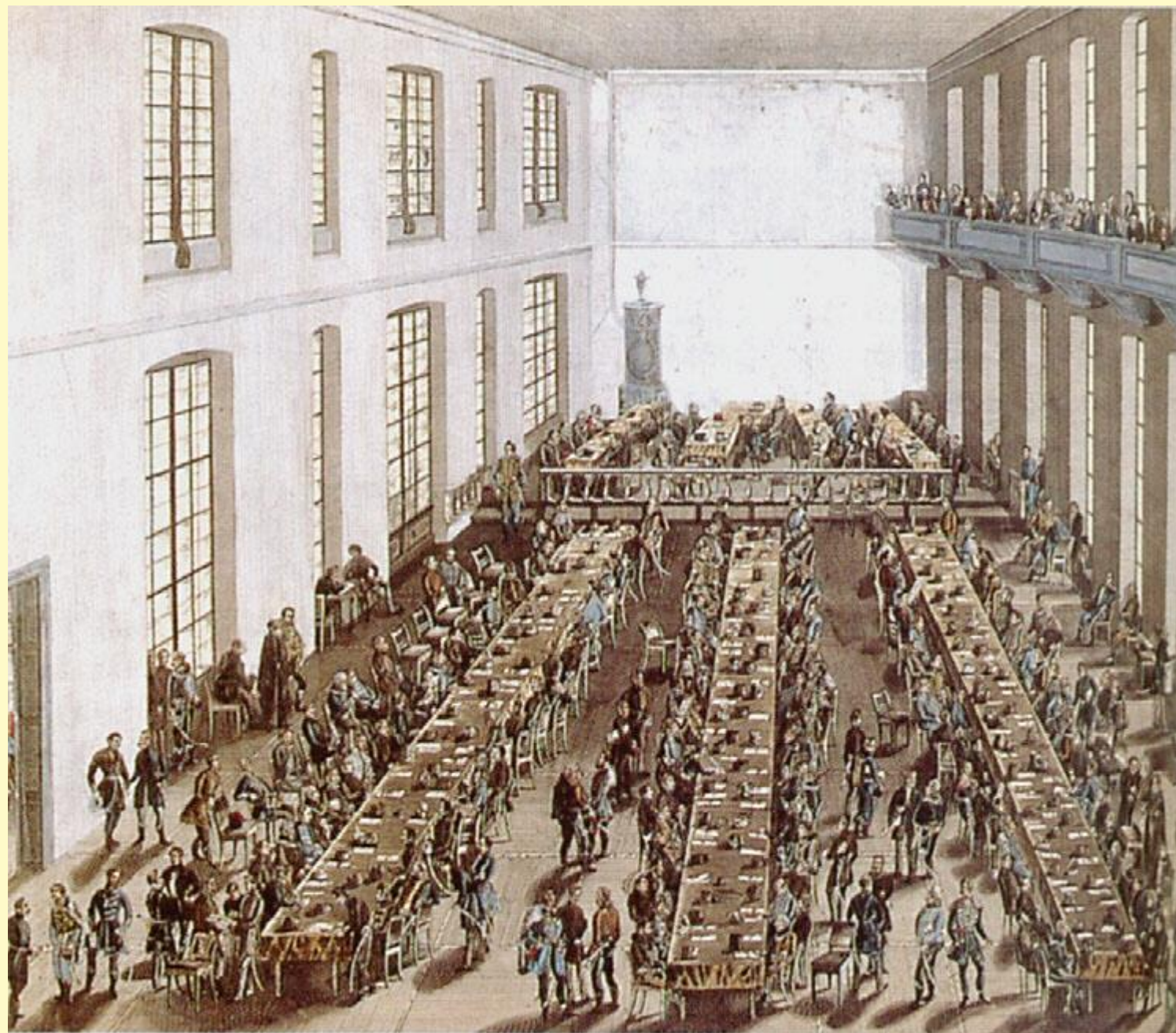
A reformeszmék elterjedése

- a 30-as években összefonódott a nemzeti függetlenségért és a polgári átalakulásért folytatott harc
- a 30-as évek reformpolitikussai:
 - Kölcsey
 - Deák
 - Klauzál
- a parasztokat tulajdonhoz akarták juttatni, és így maguk mellé állítani (érdekegyesítés)

Az 1832-36-os országgyűlés

- előzmény – 1830 – kolerajárvány → a jobbágykérdést meg kell oldani
- az ellenzék vezetői: **Wesselényi M., Kölcsey F., Deák F.**
- az **alsó**-, majd nagy nehezen a **felsőtábla** is elfogadta az önkéntes örökváltságot
- ezután felküldték az uralkodónak, aki 1 évig halogatta, majd visszautasította
- közben az udvar megnyerte magának a főnemességet és a kishemességet → az ellenzéki követutasításokat megváltoztatták a megyékben (ekkor mondott le Kölcsey is)
- az újabb szavazáskor az örökváltság az alsótáblán is megbukott
- az országgyűlés csak kisebb eredményekkel zárult

Országgyűlési tudósítások

N° 20

Február 26 és 27^{én} a vallásos tárgybeli igenet
Istennek hála további meghasonlás, és kedvesen
segéllés, nagyobb részben szelid kimondással
mens ível a K. K. és R. K. tábláján, 3 a Fö. A.
lex átalküldéses. - Püspök Ösegrócs János
és Püspök Trsztyenorky Béss. Köztalanbeli
követeknek, amannak a R. K. felekezeti vallá-
sos, és polgári szabadságának Jól. Horvát.
és Dalmát Országokra is lesz kiterjedése,
ennek az Egyházi Rend nevében, az egész má-
sos tárgyban a helyen, vily kiterjedésben
lesz felvétele ellen körben sen ellenkezéssel
májd májd újabb kedveslenséges kiáltás volna
ha az életileg feasonokis. Az első tárgyat
a R. K. körében azonosan végrehajtani ki-
terjedés, a májdonkat az egész körben kiter-
jedés.

A reformkor kibontakozása

Az udvar politikája

- az udvar kétféle módon reagált a reformmozgalomra
 - nyílt abszolútizmus
 - mérsékelt reformok
- I. Ferenc után fia, V. Ferdinánd került a trónra (1835-1848)
- gyengeelméjű volt, ezért helyette **Klemens Metternich** kancellár kormányzott
- Metternich abszolutisztikus módszerekkel kormányzott
- → az ellenzék megtörésére felségsértési pereket indított
 - az országgyűlési ifjak vezetőjét, Lovassy Lászlót 10 év börtönre ítélték
 - Kossuthot a Törvényhatósági Tudósítások miatt 4 évre ítélik
 - Wesselényit 3 évre, de 2 hónap után felfüggesztik szembetegsége miatt
- a bebörtönzések óriási felháborodást keltettek a nem reformerek között is

Az 1839-40-es országgyűlés

- az ellenzék vezetői:
 - a felsőtáblán – Batthyány
 - az alsótáblán – Deák
- az ellenzék megegyezett abban, hogy ha nem teljesítik a követeléseket, akkor nem szavazzák meg az adót és az újoncokat
- az országgyűlés kompromisszummal zárult
eredmények:
 - amnesztia
 - önkéntes örökváltság
 - ipari üzemek alapításának szabadsága

Politikai irányzatok a reformkorban

Fontolva haladók

- a fiatal arisztokraták mérsékelt ellenzéki pártot hoztak létre (újkonzervatívok)
- a birodalomhoz lojálisak voltak
- óvatos reformokat akartak
 - a nemesi birtokok számára hitelt
 - pl. olyan örökváltságot, amely anyagilag nem érinti a nemességet
- cél: az ellenzék megosztása
- vezetőjük: Dessewffy Aurél - lapja a Világ
- Az újkonzervatívok a 40-es években nagy hatást fejtettek ki politikájukkal

A liberálisok

- az ellenzéki tábor egyre szélesedett, de nem volt határozott programja, nem egységes
- 1840-ben **Kossuth Lajos** kijött a börtönből és Landerer felkéri, hogy szerkessze a lapját
- 1841 januárjában jelenik meg először a Pesti Hírlap - kezdetben 60 példányban, majd az év végére 6000 példány lesz
- a vezércikkben az ellenzék eszméit népszerűsítette
- itt hirdette meg a programját

Pesti Hírlap

Megjelen e' hirlap minden héten kétszer: szerdán és szombaton. Félévi előfizetés a' két fővárosban háhozfordással 3 fr.; borítékban 6 fr., postán borítékkal 6 fr. pengő p. — Előfizethetni helyben Landerer Lajos kiadó tulajdonosnál, hatvani-utczai Horváth-házban 583-d. szám alatt, egyebutt minden ca. kir. postahivatalnál. Mindenféle hirdetések s' egyegy hasábjárért, garmond betűkkel, 5. pengő krajczár számítatik.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Most, midőn e lapokat megnyitom, örömmel van szerencsém értesíthetni a' tisztelt közönséget, hogy semmit el nem mulasztottam, mi által a' lap érdekességét emeljem, és szíves szándékomat, a' közkívánatnak megfelelni, tetteleg bizonyítsam. Úgy vélem, e' szándékomnak fényesb tanúságát nem adhatám, mint az által, hogy a' szerkesztés vezérlésére Kossuth Lajos urat kértem meg, kit ezennel a' t. közönségnek, mint e' lapok szerkesztőjét, bemutatni hazafiúi szíves örömemre szolgál.

Landerer Lajos.

Midőn a' tulajdonos kiadó ur eme' nyilatkozása következtében szerkesztéshez fogunk, olly meggyőződésből tesszük azt: hogy a' napnak tömérdek szükségei között alig van egyegy sürgetőbb, mint olly időszaki lap, melly a' nemzet életének hű tükré legyen: közre, nemzetive tegye öröm s' bánatnak, büszség s' törvényességnek, bajnak s' hiánynak

áldásdús leend mindenik törvény, mert egy-egy socialis meggyőződést mondott ki. A' törvény, melly ekkint született, mindenek előtt jogszerű leend, — mert hiú bölesség az, mellyet a' jog tekintete nem vezet, de a' jogszerűség határai közt követni fogja a' józan politica sugallásait: és bizonyosan nem felejtendő, hogy a' századokon át emelkedett országépület roppant boltjainak árnyékában millió élet, millió érdek nyugoszik, melly az igazság mellett gyöngéd figyelmet s' kíméletet is követel. — Vezetni egy időszaki lapot, melly illy tükör, illy kalauz, illy rak-tár legyen, nehéz, fontos feladat; s' ha mi, kik mélyen érezzük, hogy egyike vagyunk a' leggyengébbeknek, a' kiadó ur becses bizodalmu felszólításának, erőtelenségünket feledve, engedénk, olly hiedelemben tettük azt, hogy egy illy nemű szükség érzete sok kebelben él, s' így számos polgártársaink és barátaink köréből nem egy kitünő észre-é szívre számolhatunk, kik erősbek mint mi, gyamolítandják gyöngeségünket. — És ha szükségről szólottunk, tavol volt tö-

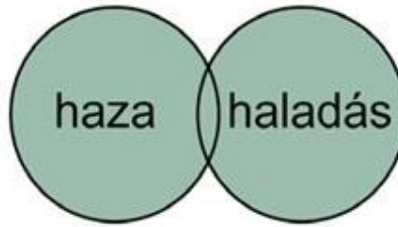
szinpadról ügyesbek elől! nem érdemlettük meg az életet. Azonban, ha gyöngeségünk érzetében ninesen is bar jogunk, egy derek művésznök példájára, az érdemes közönséget atridesi reményekkel biztatni: annyit minden esetre nemes önérzettel bátran elmondunk, miképen szennyes erdek vezetni soha sem fognak, meggyőződésünk nem lesz eladó, s' tanulni szeretve is, szükségét is érezve, észnek és oknak ugyan mindig hódolunk, de más semmi, s' nevezetesen Nagy Pál „egykori” szavaival élve, „sem a' hatalmasok komor tekintete, sem polgártársaink heve soha el nem tántorit.” — Ezek után nines egyéb hátra, mint a' tisztelt közönséget megkérni, hogy miután a' kiadó tulajdonos ur lapjaink kiadhatasa felől tisztába esüpán a' lefolyt év legutolsó napjaiban jöhett, s' így a' szükséges előkészültre, adatgyűjtésre, vidéki levelezés elrendezésére időnk teljességgel nem vala, sőt a' szerkesztés elvállalasa is csak épen most, mar a' hirdetmény közrebocsátasa után törtent: lapjaink beése ne az első egykét számokból iteltés-

- Célja: egységes független nemzeti állam
 - a függetlenség gazdasági, politikai különállást jelent (az 1791-es X. törvénycikk alapján)
- **politikai célkitűzései:**
 - *nemzeti egység*
 - *érdekegyeztetés*
- az **érdekegyesítés** elemei:
 - **közteherviselés** (először a házi adó közös viselése)
 - **jobbágyfelszabadítás** kötelező örökváltsággal
 - **népképviselet**: a szabadságjogokat ki kell terjeszteni a nem nemesekre is

- **gazdasági célkitűzései:**
 - *Önálló vámterület*
 - *Önálló nemzeti ipar (gátja: a vámpolitika és a céhrendszer)*
- 1841-ben hozta létre az Iparegyesületet
- 1843-ban a Magyar Kereskedelmi Társaságot
- 1844-ben a Védegyletet
 - célja a magyar ipar fejlesztése
 - tagjai 6 évig csak magyar árut vásárolnak

Széchenyi István

udvarhű környezet,
nagybirtokos arisztokrata

Kossuth Lajos

rendi környezet,
birtoktalan kisnemes

főnemesség
tömegek kizárása

társadalmi bázis

nemesség, polgárság,
parasztság – érdekegyesítés

lassú, szerves fejlődés

ütem

minél gyorsabb fejlődés

először gazdasági
felzárkózás, majd politikai
változások

a reformok sorrendje

politikai változások, melyek
megteremtik a gazdasági
fellendülés alapjait

konfliktusok kerülése a
reformok érdekében

Ausztriához
fűződő viszony

a birodalom létét elismeri, de
a konfliktusokat vállalja a
reformokért

kímélet, türelem – megnyerni
a magyar államegységnek a
nemzetiségeket

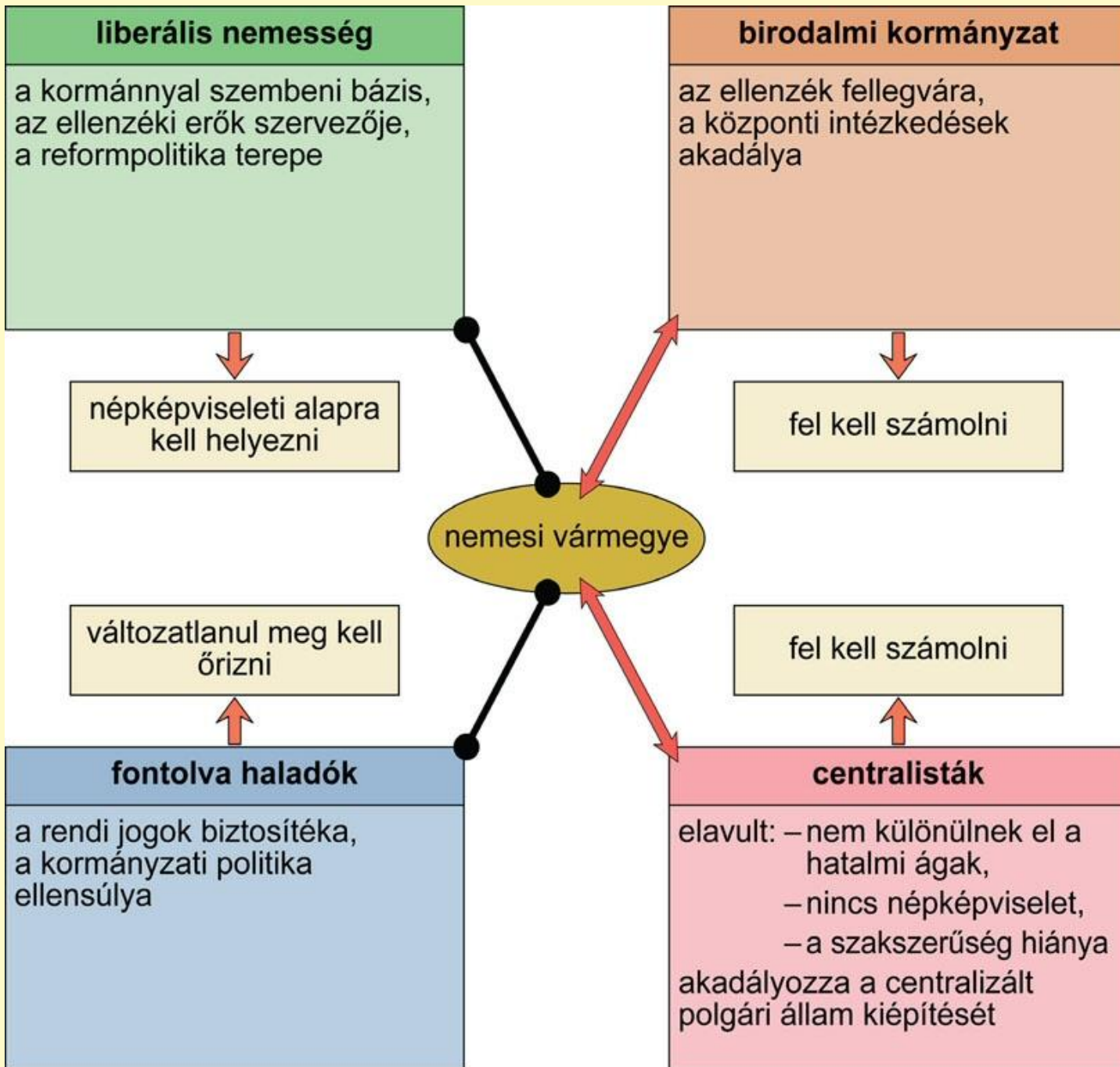
nemzetiségi kérdés

jogkiterjesztés révén
megnyerni a nemzetiségeket,
erős magyar nemzetállam

- Széchenyi radikális hangja miatt támadta a Pesti Hírlapot és Kossuthot
- a mérsékeltebb liberálisok bevonásával megpróbált egy középpártot létrehozni
 - de Batthyány és Deák kitartottak az egység mellett
 - ekkor jelentette meg a Kelet népe című röpiratot (1841 nyara)
- Kossuth a Felelet című művében válaszolt, amelyben kormánypárti főúrnak nevezte Széchenyit
- Kossuth nemzeti függetlenséget akart, a fő szerepet a köznemességnek szánta
- a liberálisok Kossuth mellé álltak, így Széchenyi elszigetelődött

A centralisták

- az ellenzék kicsi, de legműveltebb része
- Trefort Ágoston, Szalay László, Eötvös József
- népképviseleten alapuló erős polgári államot akartak (szemben a rendi eredetű vármegyével)
- javított kapitalizmust akartak, erőteljes iparosítást
- nem vették figyelembe Magyarország adottságait

Politikai küzdelmek a 40-es években

Az 1843-44-es országgyűlés

- a **magyar nyelv államnyelv (1844:II.tc.)** lett – ez volt a reformkor egyetlen teljes sikere
- nem volt sikeres a védvámokért vívott harc
- ekkor hozták létre a **Védegyletet** – növelte a reformok híveinek szervezettségét – Kossuth a Védegylet igazgatója politikai tevékenységet tudott folytatni (a Pesti Hírlap elbocsátotta)

Gazdasági fejlődés a reformkorban

- a mezőgazdaság a legfontosabb ágazat
 - az újítások elterjedtek
 - a kivitel zöme
 - a felvevőpiac nőtt (népességnövekedés, városiasodás)
- az ipar fejlődését több tényező segítette
 - a mezőgazdaság szerszámszükséglete
 - a vasút és a gőzhajózás megindulása
 - Ausztria gazdasági fejlődése (félkész termékek)

**A GYAPJÚ TERMELÉSE, KIVITELE ÉS ÁRA MAGYARORSZÁGON
A XIX. SZÁZAD ELSŐ FELÉBEN**

Év	1809	1816–21	1822–27	1828–30	1831–40	1840–47
Termelés ezer bécsi mázsában (1 mázsa = 56 kg)	240	114	165		400–550	340–400
Kivitel átlaga ezer bécsi mázsában					235	235
Spanyol gyapjú ára (bécsi mázsánként forintban)				66	85	72
Magyar gyapjú ára (bécsi mázsánként forintban)				24	52	51
Német gyapjú ára mázsánként forintban				39	60	53

**AZ IPARI TERMELÉS MUTATÓI
A HABSBERG BIRODALOMBAN
(1841)**

Egy lakosra jutó ipari termelés		Termelési érték (millió forintban)
Országok, tartományok	Forint/fő	
Alsó-Ausztria	77	735
Felső-Ausztria	25	
Stájerország	16	
Karintia, Krajna	21	
Tirol	22	
Tengerpart	21	
Csehország	27	
Morvaország és Szilézia	29	
Galícia	8	
Dalmácia	3	
Erdély	7	
Magyarország	5	

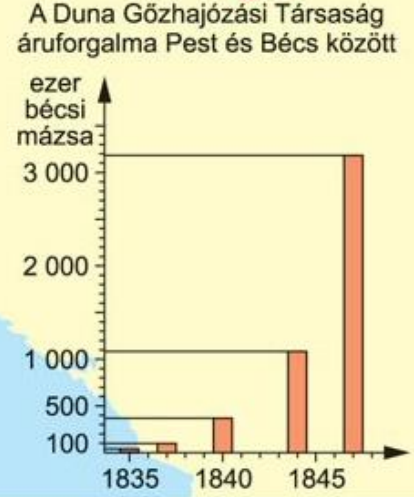
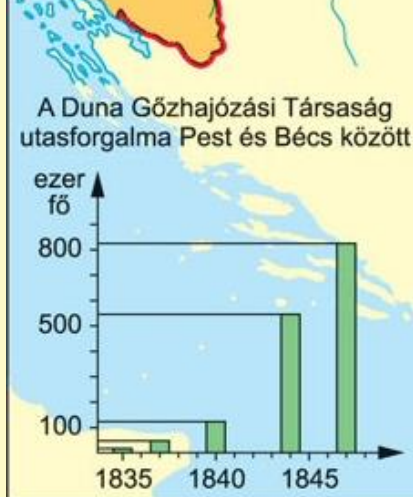
**A MAGYAR KIRÁLYSÁG KIVITELE NYERS- ÉS FÉLKÉSZ VASBÓL
AZ ÖRÖKÖS TARTOMÁNYOKBA**

Árufajta	1841		1848	
	bécsi mázsa	forint	bécsi mázsa	forint
Nyers- és törtvas	61 000	244 000	169 000	678 000
Nyújtott vas (félkész)	30 000	300 000	49 000	485 000

A nyugati vasúttársaság pesti állomása

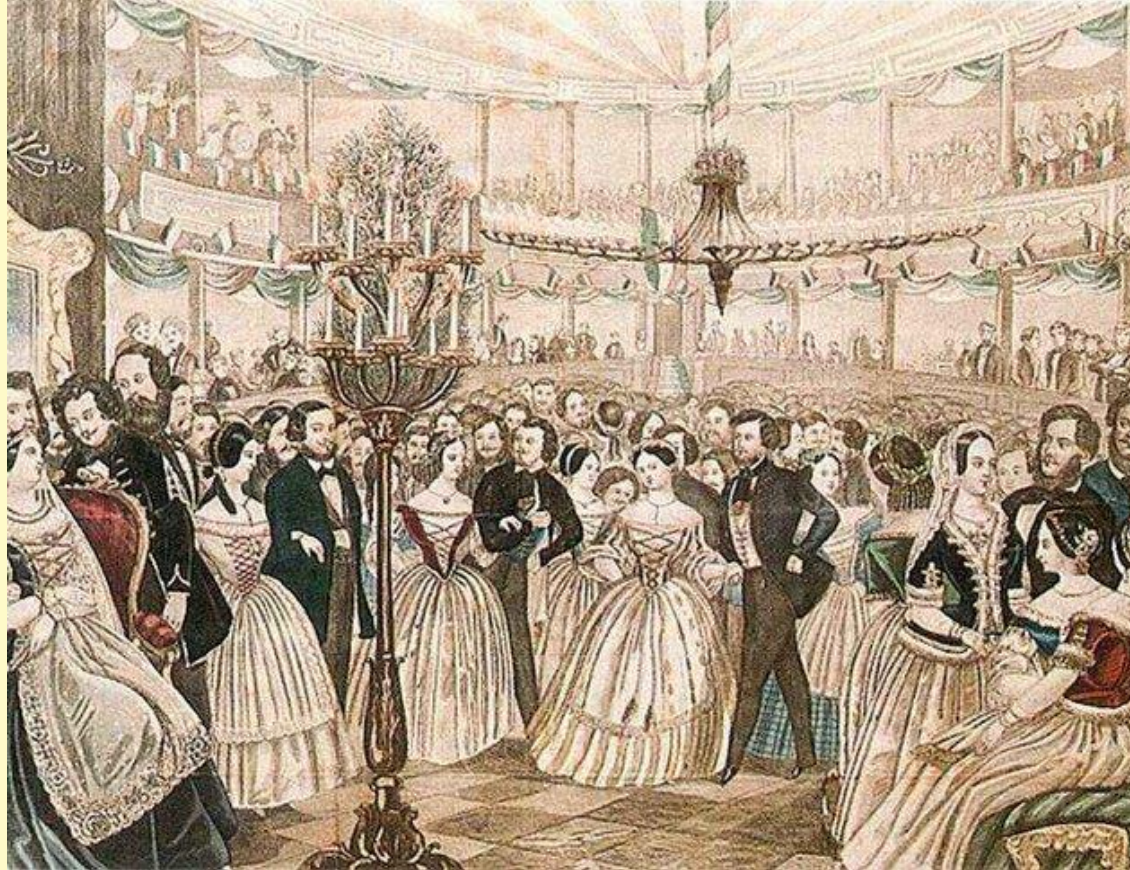

- a 40-es évektől megindult a magyar gyáripar fellendülése
 - élelmiszeripar (Pesti Hengermalom, cukorgyárak)
 - építőipar (főváros)
 - gépipar (Gömör, főváros)
 - külföldi tőke – Óbudai Hajógyár
 - hazai kisműhelyekből – Ganz Ábrahám, Vidats János, Schlick Ignác
- gyors fejlődés a hitelélet területén – bankok
- a gőzhajózás megindulása – 1831
- első vasútvonalak – 1846 Pest-Vác; 1847 Pest-Szolnok; 1848-ig 161 km vasútvonal épült meg
- Pest-Buda az ország gazdasági és kulturális központja lett

Év	Kivitel		Behozatal	
	Mezőgazdasági termékek	Nyersanyagok, ipari segédanyagok	Kész- és félkész termékek	Mezőgazdasági termékek
1831-34	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
1835-38	122,4%	102,0%	117,0%	124,4%
1839-42	132,3%	105,2%	150,7%	175,2%
1841-46	90,6%	109,1%	174,1%	213,1%

Védegyleti bál

Metternich előretörése

A reformok sikerei miatt Metternich ismét az erőszakos politikához tért vissza

- együttműködött az újkonzervatívokkal
- bizonyos kedvezményeket is adott, illetve ígéretet tett
- rájött, hogy a reformpolitika fő indítói a megyék

Adminisztrátori rendszer

- a vármegyék élére **adminisztrátorokat** állított
- az adminisztrátorok igyekeztek az ellenzékelt megtörni (pénz, leitatás, erőszak)
- a reformoknak álcázott félmegoldások megosztották az ellenzékelt

Pártok és pártprogramok

- 1846-ban kitört a **galíciai nemesi felkelés**, melyet a bécsi kormányzat a jobbágyok segítségével vert le
- az újkonzervatívok óvatos reformokat sürgették, ezért létrehozták a **Konzervatív Pártot (1846)**
- a liberálisok nem voltak egységesek és nem volt programjuk
- Kossuth ezért szorgalmazta az összefogást
- a galíciai felkelés bebizonyította a jobbágyszabadítás szükségességét

Pártok és pártprogramok

- 1847-ben létrejött az **Ellenzéki Kör**, melynek programja az **Ellenzéki Nyilatkozat** – nem új program
 - az adminisztrátori rendszer megszüntetése
 - kötelező örökváltság
 - népképviselői országgyűlés
 - felelős kormány
 - polgári szabadságjogok
 - törvény előtti egyenlőség
 - közteherviselés

A „Fiatal Magyarország”

- új, radikális politikus nemzedék jelent meg a 40-es években
- értelmiségiek, honoráciorok
- nem egységes, hanem néhány vezető köré csoportosultak
- Petőfi, Jókai, Vasvári, Degré Alajos, Irinyi József, Irányi Dániel
- radikális reformok
 - kártalanítás nélküli jobbágyfelszabadítás
 - nemzeti függetlenség
 - polgári köztársaság
- nézetei miatt ide tartozott **Táncsics Mihály** is – a nemesség kártalanítása nélküli jobbágyfelszabadítás

Törvényes forradalom és konszolidációs kísérlet

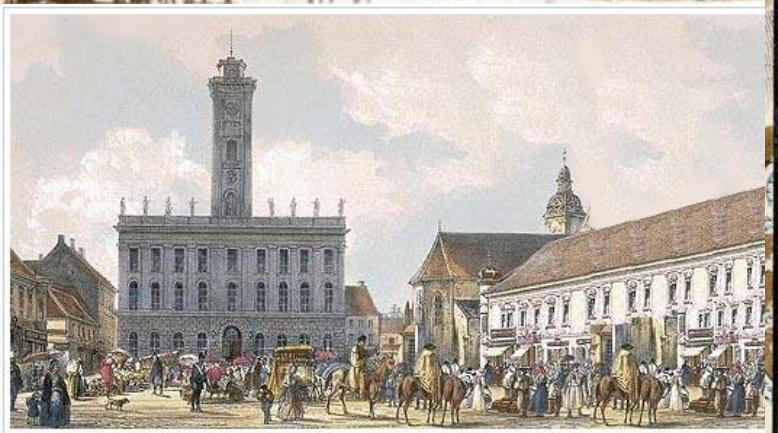

Az 1847-48-as országgyűlés

- **Az OGY helyszíne: Pozsony**
- az ellenzéket **Kossuth** vezette
- olyan programot igyekezett összeállítani, amelyben az ellenzék egységes volt
 - pl. az adminisztrátori rendszer felszámolása
- de az országgyűlés eleinte nem volt eredményes
- mikor megérkezett a párizsi forradalom híre, **Kossuth** kihasználta a zűrzavaros helyzetet és radikális reformjavaslatot állított össze
- **Metternich** az országgyűlés feloszlatását javasolta

- közben kitört a **bécsi** forradalom
- Kossuth kibővítette a felirati javaslatot
 - felelős minisztérium
 - kötelező örökváltság
 - közteherviselés
 - unió
 - sajtószabadság
 - évenkénti országgyűlés
- a felsőtábla is elfogadta a felirati javaslatot és hajón vitték Bécsbe (március 15.)
- **Pesten március 15-én kitört a forradalom**
- nagy szerepe volt az előkészítésében a **márciusi ifjaknak**
- események:
 - Pilvax kávéház
 - Landerer nyomdája
 - Nemzeti Múzeum – 20ezres tömeg
 - Városháza – a liberális nemesség is csatlakozik – Klauzál Gábor
 - Helytartótanács
 - Nemzeti Színház – Bánk bán

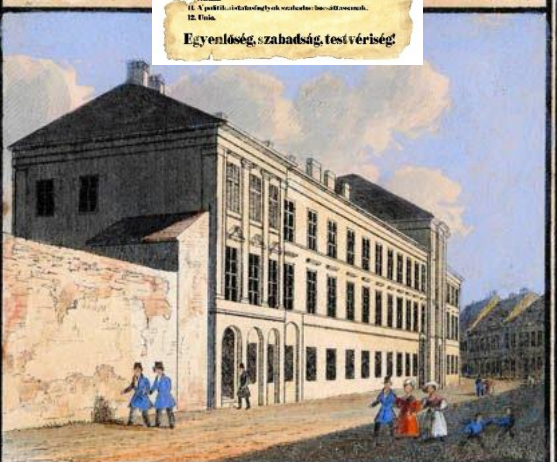
Mit kíván a magyar nemzet.

Egyenlőség, szabadság és egy alkotás.

—*—

1. Kívánják a teljes szabadságot minden ellenében.
2. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
3. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
4. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
5. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
6. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
7. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
8. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
9. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
10. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
11. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.
12. Kívánják a teljes egyenlőséget minden közöttük.

Egyenlőség, szabadság, test vérség!

A Királyi Helytartótanács épülete az Úrútszában.
Königliches Stadthaltereygebäude in der Herrngasse.

A NEMZETI SZÍNHÁZ — **DAS NATIONALTHEATER**
 in Pesth

A közönség kívánataira.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pest, azaz Bécs, 1844. évi. 1844. évi. 1844. évi.

A nevezetesen teljes kiváltságával:

Bánk bán.

Eredeti történelmi dráma 5 felvonásban. Toldi Kálmán János.

Rezsényi Károly.

1844. évi. 1844. évi. 1844. évi.

Pest város közönsége nevében alolirottak szerencsések hivatalosan értesíteni a magyar nemzetet, hogy a mi más országokban polgár vérbe került, — a reformot — Budapesten 24 óra alatt békés és törvényes uton kivivta a törvényes egyetértés. A városi tanács ugyan is a választó polgársággal értesülvén arról, mikép a város polgárai és lakosai vele együtt akarnak értekezni az idők komoly fejleményei felett, a tanácskozási teremek századokon át zárva volt ajtajit 1848-dik évi martius 15-kén délután 3 órakor a népnek megnyitva, s miután megértette annak törvényes kívánatait, azókat mint nagyobb részt már eddigelő is kebelében ápolt hazafiui óhajításokat, egy szívvel egy akarrattal elfogadta magáévá tévé, sőt azon tizenkét pontot, mellyeket nagy részben a nemzet 1790-dik év óta törvényhozás útján is annyiszor sürgetett; ezen közgyűlésben az országgyűléshez intézendő kérelmezéskint aláírta.

A nemzet óhajításainak említett pontjai következők:

- 1. Sajtó szabadság a censura eltörlésével.**
- 2. Felelős ministerium Buda-Pesten.**
- 3. Évenkénti országgyűlés Pesten.**
- 4. Törvényelőtti egyenlőség polgári és vallási tekintetben.**
- 5. Nemzeti őrsereg.**
- 6. Közös teherviselés.**
- 7. Urbéri viszonyok megszüntetése.**
- 8. Eskütszék, képviselői egyenlőség alapján.**
- 9. Nemzeti bank.**
- 10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.**
- 11. A Political status foglyok szabadon bocsáttassanak.**
- 12. Unio Erdélylyel.**

A Batthyány-kormány

- a király helyettese, István nádor kinevezte **Batthyány Lajost** miniszterelnöknek – március 17.
- április elején megalakult a kormány
 - nagykoalíciós kormány, de a többséget a liberálisok adták
 - a kormány programja: rend és béke

Bárák Eötvös József
miniszter és köznevelési ügy

Kossuth Lajos
elnök

Szemere Bertalan
ügy

Deák Ferencz
igazságügy

Graf Batthyányi Lajos
csanak

Herczeg Eszterházy Pál
ügy

Graf Széchényi István
közlekedési ügy

Klauzál Gébor
földművelés és kereskedelem

Mészáros Lázár
hadügy

AZ ELSŐ FÜGGETLEN MAGYAR FELELŐS MINISZTERIUM.

Az áprilisi törvények

- a király **április 11-én** szentesítette
- Ezek megteremtették a polgári átalakulás alapjait
- két irányba hatottak:
 - nemzeti függetlenség
 - polgári átalakulás
- a törvényeket 3 csoportba lehet osztani:
 - a feudalizmus jogintézményeinek a felszámolása
 - a polgári államszervezet kiépítése
 - egyéni szabadságjogok biztosítása
- 31 cikkelyből álló forradalmi alaptörvény
- a kormányt a király nevezi ki, de az ogy-nek felelős
- az alkotmányosság biztosítója a miniszteri ellenjegyzés

- az országgyűlés **alsótábláját** átszervezték **népképviseleti** alapon
- **cenzos választójog** alapján – vagyoni vagy műveltségi cenzus ; aktív és passzív választójog
- az országgyűlés jogai bővültek – a költségvetés megszavazásával az egész államélet irányítását ellenőrizte
- Magyarország és Erdély uniója
- a Határőrvidéket is Magyarországhoz csatolták
- az Ausztriához fűződő viszonyt nem szabályozták egyértelműen – perszónálunióhoz közel
- a hadsereg és a külügyek kérdését sem rendezték
 - ezek pénzügyi háttere sem tisztázott
 - a király saját hatáskörben kívánta ezeket rendezni
 - a magyarok pedig a kormány – végrehajtó hatalom által

- kimondták a **sajtószabadságot**, de a lapalapítást magas kaucióhoz kötötték
- a **közteherviselést** csak elvben határozták el
- a **jobbágyfelszabadítás** által a jobbágyok korábbi úrbéres földjeik tulajdonosává váltak
- az állam kötelezettséget vállalt a földesurak kárpótlására, de elhalasztotta a következő évre
- a közös legelőket is felosztották, így a házas zsellérek is földhöz jutottak
- eltörölték a tizedet és az úriszéket
- eltörölték az ősiséget is

- Az áprilisi törvények európai viszonylatban liberális törvények, amelyek segítik a polgári átalakulást.
 - A végrehajtó hatalom a felelős magyar kormány kezébe került
 - A magyar vezető réteg nem akart elszakadni a birodalomtól
 - Az uralkodó ugyanakkor a külügyet, a hadügyet és a pénzügyeket továbbra is királyi felségjognak tekintette, ez pedig ellentétbe vezetett

Az ellentétek kiéleződése

- a nyár folyamán az osztrákok többször is megkísérelték a magyar hadügy és pénzügy felszámolását
- a magyarok tárgyalással akarták megoldani
- az osztrákok nem akartak két fronton harcolni, ezért erőszakkal nem avatkoztak közbe
- a magyarok elkezdték a honvédszászlóaljak toborzását (1848 május)
- Kossuth önálló magyar bankjegyek kibocsátását kezdte el
- az osztrák kormányzat nemzetiségeket kívánta felhasználni a magyarok ellen

Az udvar politikája 1848 nyarán

- az osztrákok leverték az olasz és cseh forradalmakat
- → az udvar politikája megváltozott
- az uralkodó elrendelte az önálló magyar hadügy és pénzügy megszüntetését
- a horvátokat vetette be a magyarok ellen
- Jellačić horvát bánt küldte Magyarország ellen
- - szeptember 11-én átlépte a Drávát
- - a Batthyány-kormány lemondott
- Kossuth javaslatára megalakult az Országos Honvédelmi Bizottmány a honvédelmi harc irányítására

